

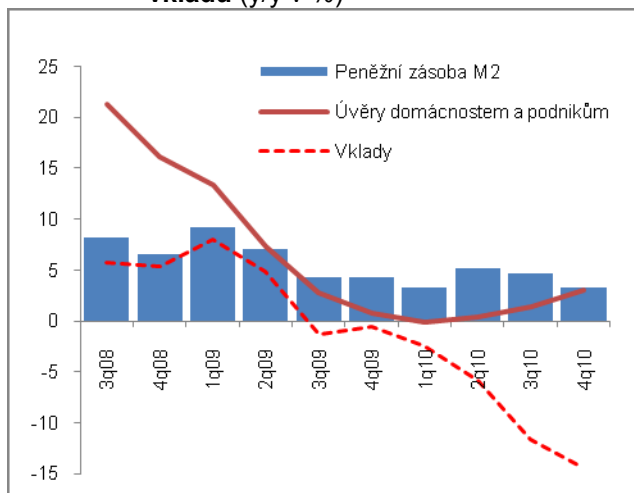
Měnové podmínky

- **Zásoba peněz vzrostla meziročně nejpomaleji v novodobé historii ekonomiky ČR** Peněžní zásoba M2 stoupla proti stejnému období 2009 o 3,3 % a dosáhla 2,845 bil. korun. Veškerý růst se odehrál během 4. čtvrtletí (koncem září byl její stav zhruba stejný jako v závěru roku 2009). K růstu peněz v ekonomice přispěla podstatným meziročním zvýšením netermínovaná (jednodenní) depozita (+18,7 %), ostatní vklady¹ výrazně poklesly (-14,4 %) zčásti i působením metodických vlivů². Bez nich by činila zmíněná proporce +8,6 % a -5,1 %. I tak však naznačuje odklon domácností a firem od typických vkladových produktů a přemísťování peněz do likvidní podoby.
- **Domácí úvěry stouply vlivem dluhu vlády při přetrvávajícím meziročním poklesu úvěrů firmám...** Růst čistých domácích aktiv ovlivnilo zvýšení úvěrů, ostatní položky, zejména držené cenné papíry, poklesly. Tempo úvěrů určoval čistý úvěr vládnímu sektoru v emisích dluhopisů (meziročně +36 %). Úvěry firmám a domácnostem stouply pouze o 3 %, a to vlivem půjček domácnostem (+7,5 %). Firemní úvěry stále nedosáhly úrovně předchozího roku (-1,9 %). Příčinou může být relativní dostatek vlastních zdrojů financování, ale i fakt, že výkonnost firemního sektoru není ještě po krizi konsolidována tak, aby firmy investovaly. Meziroční poklesy stavů poskytnutých úvěrů firmám se však v průběhu roku 2010 zlepšovaly (v závěru roku 2009 ještě -8,7 %).
- **... a historicky nejnižším přírůstkem úvěrů domácnostem** Růst úvěrů domácnostem byl historicky nejnižší vzhledem ke stagnaci neúčelových spotřebitelských úvěrů (+0,7 %) představujících tři čtvrtiny celkových úvěrů českých domácností na spotřebu. Lidé čerpali peníze spíše z kreditních karet nebo účelovými úvěry - u obou těchto produktů vzrostly půjčky o polovinu (v úhrnu 11,8 mld. korun). Je jejich váha v celkových dluhách domácností na spotřebu je však nízká. Obavy o schopnost dostát svým závazkům v budoucnu se zřejmě projevila ve struktuře úvěrů na bydlení – jejich dlouhodobý charakter sice stále převažuje, ale střednědobé úvěry na bydlení stouply o 71 %, zatímco dlouhodobé pouze o 5,8 %.
- **Firmy zřejmě využívaly ve větší míře svých depozit** Předchozí přírůstky vkladů (+9,6 % v roce 2007 a +5,4 % v roce 2008) vystřídala v roce 2009 stagnace, po níž dochází k jejich stále se zrychlujícím úbytkům. Vybírají především firmy, jimž banky snížily úrokové sazby z depozit ve větším měřítku než domácnostem. Firemní sektor také disponuje zdroji, které nenacházely během krize uplatnění, jak ukázaly analýzy institucionálních sektorů.
- **Marže bank v nových obchodech s domácnostmi nejvyšší od roku 2004** Banky od počátku krize výrazně zdražovaly úvěry domácnostem. Nárůst úrokových sazeb se postupně zvyšoval až do konce roku 2010 a další skokové zvýšení o 0,6 p.b. na 15,25 % u nových úvěrů domácnostem přišlo v lednu 2011. Naopak sazby z vkladů domácností meziročně poklesly. To zvýšilo marže bank v nových obchodech s domácnostmi (13,6 p.b.) na nejvyšší úroveň od roku 2004, odkdy ČNB vyazuje harmonizovanou statistiku. Marže v nových obchodech s firmami naopak meziročně mírně poklesly (3,5 p.b.) na průměr posledních sedmi let. Došlo k tomu především snížením sazeb korporátních úvěrů.

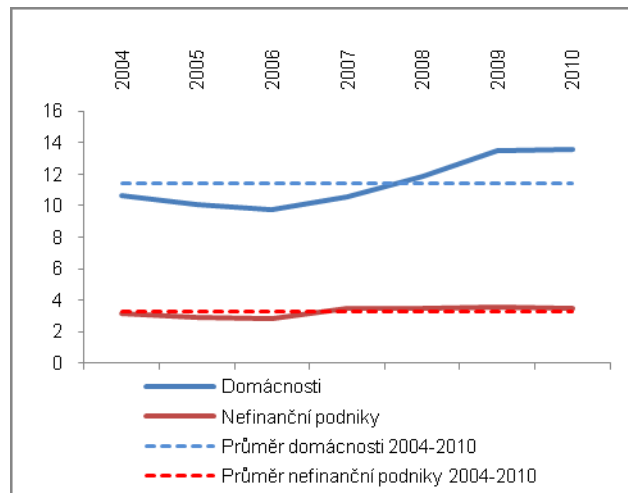
¹ V terminologii měnové statistiky jde o vklady se splatností a vklady s výpovědní lhůtou (jsou určeny termínem splatnosti či termínem výpovědi); naopak tzv. vklady na viděnou, což jsou pohotovostní peníze typu běžných a žirových účtů, jsou v této terminologii uváděny jako jednodenní vklady (jde tedy o vklady netermínované).

² Z důvodu zvyšování konkurenceschopnosti vkladových produktů a zvyšování likvidity finančních prostředků klientů uložených na vkladových účtech u bank došlo u některých vykazujících subjektů k 31.5.2010 k přehodnocení výpovědních lhůt u vkladových účtů obyvatelstva. To vyvolalo pokles vkladů s výpovědní lhůtou nad 3 měsíce a do 1 roku v objemu 56 mld. a nárůst jednodenních vkladů ve stejném objemu. Přehodnocení výpovědních lhůt u vkladových produktů pokračovalo i v měsíci červenci 2010 s přesunem 46 mld. Klientských vkladů.

Graf č. 11 Peněžní zásoba, změna stavů úvěrů podnikům a domácnostem a vývoj vkladů (y/y v %)

Graf č. 12 Marže bank v nových obchodech s klienty (v p.b., z dat konce roku)

Pramen: ČNB